

Nämndens arbetsmiljöarbete

Förberedande material inför 18 oktober

Den 18 oktober kommer vi att titta lite närmare på hur arbetsmiljöarbetet kan se ut i en nämnd – här kommer lite material att förbereda dig med!

Inläsning – repetition och grunder

Följande bildspel användes vid en dragning för samtliga förtroendevalda i Region Västerbotten slutet av januari – läs igenom och friska upp minnet kring fördelning av arbetsmiljöuppgifter och politikernas roll i arbetsmiljöarbetet.

Se även en kort film (10 min) från SKR som handlar om *arbetsmiljöansvar och fördelning av arbetsmiljöuppgifter* – den hittar du på SKR:s temasida om förtroendevaldas arbetsgivaransvar – [här är en länk till sidan](#)

Du kan även ta del av övrigt material på temasidan – där finns exempelvis fler filmer om arbetsmiljöarbete. 😊

Fördelning av arbetsmiljöuppgifter

- Fullmäktige är yttersta representant för arbetsgivaren och har därmed det yttersta arbetsmiljöansvaret.
- Förtroendevalda i varje nämnd med verksamhetsansvar ska se till att förutsättningarna finns - det praktiska arbetsmiljöarbetet sköts sedan av chefer och medarbetare.
- Högsta ledningen har **alltid** det yttersta arbetsmiljöansvaret.
- Vidarefördelning av arbetsmiljöuppgifter ska ske skriftligen och undertecknas av båda parter.

Vad ska fullmäktige och nämnder göra?

- Hålla uppsikt över arbetsmiljön – bevaka och följa utvecklingen i verksamheterna
- Besluta om principiell riktning och övergripande mål – t.ex. i Regionens Arbetsmiljöpolicy och Regionplan
- Efterfråga information från tjänsteorganisationen vid behov – t.ex. om signaler på försämring finns eller om något särskilt händer
- Arbetsmiljölagstiftning (AML, AFS – föreskrifter etc.). *”...se till att verksamheten bedrivs i enlighet med ... de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten.”*
- Säkerställa kompetens i arbetsmiljöfrågor i verksamheten

Fördelning av arbetsmiljöuppgifter

- I arbetsmiljösammanhang skiljer man på *uppgifter* och *ansvar*
 - *Ansvar* är det juridiska ansvaret – fastställs om något händer (arbetsmiljöbrott)
 - *Uppgifter* är det arbete som utförs rent praktiskt och det som kan fördelas i en organisation
- Ansvar (straffansvar) kan inte fördelas på förhand utan fastställs av domstol efter att något inträffat och utredning gjorts.

Fördelning av arbetsmiljöuppgifter

- Tydlig och skriftlig fördelning av konkreta arbetsmiljöuppgifter.
 - Riktlinje och rutiner finns
- Den som tilldelas uppgifter ska ha tillräcklig kunskap, befogenhet och resurser.
 - Ska följas upp regelbundet av den som fördelar.
 - Årlig uppföljning SAM
- Ansvaret för arbetsmiljöuppgifter kan, och ska, returneras vid behov.
- Vid otydlighet i fördelningen ligger ansvaret för arbetsmiljöuppgifterna kvar på den högre beslutsnivån.
- Det är hur arbetsmiljöarbetet *fungerar i praktiken* som är det viktiga.

Göta Hovrätt, mål nr B 2701-05

- En arbetstagare omkom vid ett rivningsarbete som utfördes av kommunens sysselsättningsenhet.
- Kommunstyrelsens ordförande, förvaltningschefen och en arbetsledare åtalades för arbetsmiljöbrott och vållande till annans död. Kommunstyrelsens ordförande och förvaltningschefen dömdes medan åtalet mot arbetsledaren ogillades. Arbetsgivaren/kommunen hade brustit i tillsyn och kontroll av arbetsmiljön samt underlåtit att vidta skyddsåtgärder.
- Domen väckte uppmärksamhet bl.a. för att en politiskt förtroendevald, **kommunstyrelsens ordförande, dömdes för arbetsmiljöbrott** tillsammans med förvaltningschefen. Hovrätten pekade på kommunstyrelsens roll som kommunens högsta samordnande och ansvariga organ för bl.a. arbetsmiljön.